

40 ANYS DE LA MORT DE FRANCO

TEXT: **JORDI PIQUÉ** | HISTORIADOR I ARXIVER

FRANCO, l'home que durant 36 anys havia governat Espanya mitjançant un règim dictatorial en absència absoluta de les llibertats democràtiques, va morir el 20 de novembre de 1975, ara fa 40 anys.

El dictador va visitar la ciutat de Tarragona en cinc ocasions. La darrera visita va ser la de l'any 1967, quan va inaugurar les factories d'IQA i DOW, així com les obres que permetien els vols civils a l'aeroport de Reus. Inauguracions que evidenciaven que la indústria química i el turisme eren factors decisius del creixement econòmic que s'estava enregistrant. Però també va inaugurar la seu de la Jefatura Provincial del Movimiento a la plaça Imperial Tàrraco, símbol de la immobilitat política del règim.

Malgrat la pèrdua definitiva del seu referent per la desaparició de la figura del dictador, l'any 1975, l'estructura política franquista, de moment, es mantenia intacta. A Tarragona, el governador civil, l'advocat Antonio Aigé Pascual, que exercia el càrrec des de l'any 1971, continuava concentrant un poder incontestable, dirigint amb mà de ferro l'ordre públic i nomenant i destituint, segons el seu criteri, els alcaldes de la província.

L'alcaldia de la ciutat, des de l'any 1968, estava ocupada pel consignatari Ricard Vilar Guix. Un alcalde que dirigia una corporació municipal sense capacitat financera i amb molt poques competències. Un Ajuntament que es veia totalment ultrapassat i impotent per resoldre la situació que es vivia a la ciutat. En una dècada, la població de Tarragona havia passat dels 57.428 habitants de l'any 1965 als 100.786 habitants de l'any 1975. Un creixement impressionant del 75,5 % provo-

CELEBRACIÓ DEL DIA DE LOS CAÍDOS, DAVANT DEL MONÛLIT QUE HI HAVIA A L'ACTUAL PARC DE LA RECONCILIACIÓ, 20 DE NOVEMBRE DE 1974.

| FOTOGRAFIA: CHINCHILLA. CENTRE D'IMATGES DE TARRAGONA / L'ARXIU

cat en bona part per una allau de gairebé 40.000 immigrants que necessitaven habitatges, escolarització, serveis sanitaris, transport públic, infraestructures... Aquesta insuficiència en la dotació d'equipaments col·lectius s'agreujava per la permissivitat davant d'una especulació privada que provocava un creixement desordenat, amb l'aparició d'uns barris sense planificació i allunyats del nucli urbà.

L'oposició política al règim franquista, per la seva banda, ja s'havia començat a reorganitzar des de mitjans dels anys 60. Una oposició que, l'any 1975, augmentava la seva força i es guanyava la simpatia de bona part de la societat amb cada acció repressiva de l'agònic règim franquista.

Amb Franco, la política municipal franquista s'havia imposat en una ciutat que encara no arribava als 50.000 habitants, però l'any 1975, sense el dictador i amb més de 100.000 habitants, la integració dels nousvinguts i de les noves generacions per part del règim era ja totalment impracticable. |